

**«МОТАНКА» –
УКРАЇНСЬКА
НАРОДНА
ІГРАШКА**

«МОТАНКА»

Лялька-мотанка відома з незапам'ятних часів і була оберегом в українській родині. Головне призначення ляльки – берегти душу свого власника від зла й нечистих помислів. Це могутній магічний талісман та символ зв'язку між поколіннями, знана в багатьох культурах земної кулі. В давнину такі ляльки використовувалися як ритуальні, обрядові, а потім колекційні.

Для виготовлення ляльки-мотанки використовують натуральні матеріали: бавовну, льон, вовну, дерево, бісер, збір трав тощо. Потужну захисну силу мають ляльки, виготовлені з натурального конопляного полотна – це універсальний родинний оберіг від нещастя і хвороб. Спосіб простий - перекручування й перев'язування тканини. Прикрашали мотанку народними орнаментами та вишивкою.

Велику силу має вишивка, особливо, якщо це вишивка старовинна, яка несе в собі древню символіку і позитивну енергію багатьох поколінь.

В основі української ляльки-мотанки хрестоподібна фігура. Де єдина об'ємна деталь – це голова. Для голови змотується спіраль – символ безконечності буття і вічності.

Вважається, що лялька-мотанка повинна бути безлика. Не можна малювати обличчя ляльці, вона не повинна ні на кого бути подібна, щоб не завдати шкоду. Обов'язково лялька мотається за рухом сонця – тоді вона принесе вдачу та щастя.

Хрест на обличчі має символічне значення, адже це знак сонця, знак духовного єднання неба та землі, чоловічого та жіночого начала. Тому такі ляльки є оберегами для сім'ї, вони сприяють гармонії в родині, порозумінню між чоловіком та жінкою.

Зазвичай ляльку вдягали у світлу сорочку, нижню спідничку та запаску. Усі елементи одягу є оберегами: спідниця символізує землю, сорочка – позначає три часи: минулий, теперішній і майбутній.

Важливими атрибутами є вишиванка та намисто, які уособлюють достаток. Також має бути головний убір – очіпок, стрічка чи хустка, що символізує зв'язок з небом.

ЛЯЛЬКА - НЕМОВЛЯ

При народженні дитини українці виготовляли ляльку-немовляти. Лялька - закрутка виконана у вигляді немовляти в пелюшках. Її укладали в ліжечко поряд з дитиною для охорони її сну та здоров'я.

БАБА - БЕРЕГИНЯ

Баба-берегиня допомагала оберігати достаток сім'ї. У середину ляльки вкладали монети, зерно, вовну для збереження домашнього тепла, отримання хорошої вовни овець та грошового достатку.

ЛЯЛЬКА - НАРЕЧЕНА

Лялька-наречена захищала дівчат від пристріту (переляку) і підтримувала їх. Цю ляльку багато одягали і прикрашали, так як вона символізувала придане нареченої і привертала багатого нареченого.

МОТАНКА - МАТУСЯ

Мотанка - матуся – одна з найдобріших і найулюбленіших майстринями ляльок. Вона символізує головне призначення жінки - дати життя новій людині, піклуватися, захищати та оберігати малюка все своє життя.

МОТАНКА - ОБРЯДОВА

Це ляльки до свят: Великодня голубка (вона червоного кольору), Вербниця (до Вербної неділі), на Івана Купала (лялька на один день, можна загадувати бажання й разом з віночками пускати в річку); весільні ляльки - наречений і наречена, з'єднані разом; помічниця по господарству - лялька з багатьма ручками, до яких прив'язано багато стрічок.

Зерновушка

Головним у родині, звичайно, був хліб. Ця лялька-оберіг символізувала щедрість врожаю і забезпечувала родині достаток. Стояла на видному місці, на покуті. Нею не гралися. В мішечках було зерно.

Трав'яниця

Ця лялька подібна до сучасної аромотерапії: у спідничку клали запашну траву на свій смак або за потребою і пристосовували біля ліжка, аби вдихати запах зілля.

Раніше в Україні ляльку-мотанку робили і для того, щоб викликати або припинити дощ, змінити погоду, залагодити сварку в родині, забезпечити добру подружню пару дівчині чи хлопцеві. Найважливіші деталі ляльки-оберегу, дотепер виготовляються без застосування голки.

Виготовлення ляльки-мотанки – це своєрідна психотерапія, що допомагає зняти певні психологічні травми.

Українська народна лялька – втілення добра і лагідності, оберіг людської душі і долі.

Домашня лялька зроблена власноруч мамою чи бабусею, несе потужний заряд духовної енергії роду, виконує провідникову функцію між минулим і майбутнім.

